

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/348/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4109225112
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4109225112.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka v spore žalobkyne: U. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., K. T. O. XXX/XX, zastúpená JUDr. Miroslav Muzika, advokát so sídlom Nitra, Farská 39, proti žalovanému: V. B., V. T. Z., V. XX, IČO: XX XXX XXX, zastúpený JUDr. Marián Macko, advokát so sídlom Nitra, Kocel'ova 2, o náhradu škody a o nároku na náhradu trov konania, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 06. septembra 2017 č. k. 7C/192/2009-318, takto

rozhodol:

Odvolačí súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalobkyni voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 27%.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 06.09.2017 č. k. 7C/192/2009-318 pri právnom posúdení podľa § 255 ods. 1, 2 a § 257 CSP a zároveň aj rešpektovaní záväzného právneho záveru odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) obsiahnutého v zrušujúcom uznesení KS v Nitre zo dňa 15.02.2017 č. k. 5Co/3/2016-302 priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Ďalej uviedol, že Civilný sporový poriadok (CSP) v súčasnosti upravuje náhradu trov konania v ust. § 255 a nasl., podľa ktorých v sporových konaniach sa ohľadne náhrady trov konania uplatňuje zásada úspechu, t. j. strane majúcej v konaní plný úspech, súd prizná náhradu trov konania proti neúspešnej strane. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t. j. každá strana je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Vo všeobecnosti v takomto prípade platí, že ak strana mala vo veci úspech iba čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Aj keď súčasne platné CSP neobsahuje ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 OSP účinnému do 30.06.2016, ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ustanoveniu § 142 ods. 2 OSP, zásadu úspechu vo veci je potrebné uplatňovať aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, keď ho nie je možné zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu, resp. znaleckej činnosti. V danom prípade rozhodnutie súdu o výške plnenia záviselo od znaleckého dokazovania, a preto súd aj s poukazom na záväzný právny názor odvolacieho súdu vyslovený v zrušujúcom uznesení zo dňa 15.02.2017 č. k. 5Co/3/2016-302 má za to, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v plnej výške (v rozsahu 100 %).

2. V danom prípade súd prvej inštancie nevzhladol existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pri výskyte ktorých by žalobkyni ako úspešnej v konaní nebola priznaná náhrada trov konania. Prejednávaná vec nie je takého výnimočného charakteru, že by vzhľadom na jej okolnosti, resp. na strane neúspešnej strany sporu odôvodňovala aplikáciu ust. § 257 CSP. Majetkové pomery žalovaného nezakladajú dôvod k tomu, aby úspešnej žalobkyni v konaní, nebola priznaná náhrada trov

konania. Aj keď žalovaný vyvinul iniciatívu o vyriešenie daného sporu mimosúdnou dohodou, žalobkyňa nesúhlasila s jeho vyčíslením hodnoty predmetných šperkov a preto na návrh mimosúdnej dohody v tom rozsahu, ako navrhol žalovaný nepristúpila. S poukazom na uvedený dôvod žalobkyňa inú možnosť, ako domáhať sa náhrady škody súdnou cestou, nemala. Samotný fakt nadhodnotenia predmetných šperkov žalobkyňou ako neodborníčkou, bol v danom prípade spôsobený charakterom šperkov a najmä existujúcou citovou väzbou žalobkyne k týmto šperkom.

3. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalovaný žiadajúc odvolací súd, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 390 ods. 1 CSP v plnom rozsahu zrušil a zároveň mu aj priznal náhradu trov konania v uplatnenom rozsahu. Priznanie náhrady trov konania žalobkyňi by bolo v rozpore so základnými princípmi uvedenými v CSP, t. j. s princípom právnej istoty podľa čl. 2 ako aj s princípom rovnosti sporových strán podľa čl. 6. V čistom pomere úspechu a neúspechu v konaní, mala žalobkyňa celkový neúspech 46,6 %. Pomer úspechu je základným meradlom pre nárok na náhradu trov konania podľa teraz platného CSP. Napadnuté rozhodnutie je zmatečné, nakoľko na jednej strane sa súd odvoláva na ustanovenia už zrušeného OSP a na strane druhej už aplikuje nové ustanovenia CSP. Nová právna úprava už nepozná tri špeciálne skutkové podstaty, ale iba dve a to pre prípad úplnej úspešnosti (§ 255 ods. 1) a pre prípad čiastočnej úspešnosti (§ 255 ods. 2 CSP) pokiaľ ide o náhradu trov konania. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého dokazovania. V danom prípade je posúdenie nároku na náhradu trov konania potrebné riešiť aj vzhľadom na správanie sa účastníkov, čo do vedenia súdneho sporu a tým aj navyšovania trov konania. Žalovaný je toho názoru, že výsledok sporu vôbec nezávisel od znaleckého dokazovania, pretože znalci v posudkoch určili, že šperky neboli historické a ich vek nemal vplyv na ich hodnotu.

4. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu žalovaného písomne nevyjadřila.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie procesným postupom podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), následne dospejúc k tomu záveru, že podané odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné.

6. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. V danom prípade odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k tomu právnomu záveru, že v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov tohto konania je daný procesný priestor k aplikácii ust. § 257 CSP predstavujúceho odchýlku od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1) a zásady zodpovednosti za výsledok. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania v zmysle § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: a/ dôvody hodné osobitného zreteľa, b/ výnimočné okolnosti. Aplikácia tohto ustanovenia musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (R/34/1982). Keďže ide o akcentované nazeranie na použitie § 257 z pohľadu úspešnej strany, slúži toto ustanovenie na riešenie tých situácií, v ktorých je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne bránil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy dostal náhradu trov, ktoré pri tejto činnosti účelne vynaložil. Dôvody hodné osobitného zreteľa je možné v danom prípade vymedziť tým, že návrh na začatie konania v prejednávanej veci bol podaný na OS Nitra dňa 28.09.2009, t. j. za platnosti OSP ako aj ust. § 142 ods. 3 tohto procesného predpisu, podľa ktorého súd mohol účastníkovi priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku. V intenciách tohto ustanovenia, ktoré bolo v platnosti do 30.06.2016 v podstate v rámci napadnutého uznesenia rozhodol aj súd prvej inštancie, pretože výšku istiny priznanej žalobkyňi mal ustálenú práve na základe podaného znaleckého posudku. Práve zmenu, resp. zrušenie OSP s účinnosťou od 01.07.2016 považuje odvolací súd za takú skutočnosť, ktorá zakladá jeden z dôvodov hodných osobitného zreteľa k aplikácii ust. § 257 CSP v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania. Ďalšou skutočnosťou pre

aplikáciu tohto postupu je samotné správanie sa strán sporu, ktoré na strane žalovaného nie je možné v žiadnom prípade hodnotiť ako obštrukčné v snahe oddialiť rozhodnutie vo veci samej. Takisto správanie sa žalujúcej strany v súvislosti s požadovaním znaleckého dokazovania sa odvíjalo na v tom čase platnú zákonnú úpravu obsiahnutú vo vtedy platnom OSP, pričom za negatívum na strane žalobkyne nebolo možné považovať to, že nesúhlasila s návrhom mimosúdnej dohody, ktorý predložil žalovaný a že v konečnom dôsledku sa celú záležitosť rozhodla vyriešiť formou podania občianskoprávnej žaloby, čo bolo taktiež v súlade so zákonom. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo k určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a takýto dôvod je potom daný charakterom konania alebo charakterom procesnej situácie. K aplikácii tohto ustanovenia (§ 257 CSP) môže dôjsť aj z dôvodov sociálnych, čo v danom prípade neprichádzalo do úvahy na strane žalobkyne, ako aj na strane žalovaného. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie odvolací súd za použitia čiastočnej moderácie určil 27 % podiel, na ktorý má nárok z celkovo vzniknutých trov práve žalobkyňa voči žalovanému. K tomuto podielu sa odvolací súd dopracoval práve s poukazom na špecifickosť tohto konania začatého za účinnosti OSP a dokončeného za účinnosti CSP, ktorý už nepozná existenciu ust. § 142 ods. 3 OSP. Nebyť komplexného zrušenia OSP s účinnosťou od 01.07.2016, tak pre žalobkyňu by rezultoval plný nárok na náhradu trov prvostupňového konania práve kvôli tomu, že v danej veci výška plnenia závisela od nariadeného znaleckého dokazovania. S poukazom na zavedenie CSP odvolací súd zvolil tú alternatívu náhrady trov konania, že na daný právny vzťah s poukazom na ust. § 257 CSP aplikoval čiastočnú moderáciu týchto trov. Žalobkyňa v pôvodne uplatnenej žalobe žiadala zaplatenie sumy 7.251,16 eura, avšak v konečnom rozhodnutí vo veci samej jej bolo právo platne priznaných iba 1.936,28 eura, čo predstavuje po zaokrúhlení 27 % z pôvodne žalovanej sumy. Odvolací súd poznamenáva, že to bolo práve prijatie CSP, ktorý v danom prípade spôsobil vznik dôvodov hodných osobitného zreteľa a tým aj špecifickej situácie pre priznanie náhrady trov konania pre žalobkyňu v rozsahu 27%.

8. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 2 a § 396 ods. 1, 2 CSP s tým, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania právo a to s prihliadnutím na ich pomer úspechu v tomto konaní.

9. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).